

BIBLIJSKO - MOLITVENE ZAJEDNICE

SVETI PETAR I PAVAO

CRKVA JE APOSTOLSKA

Kako nam evanđelja svjedoče, Gospodin svoju Crkvu **nije najednom izgradio** (konačno je bila dovršena izlijevanjem Duha na Pedesetnicu), već ju je polako sabirao svojom riječju i pozivajući ljude. Posebno značajno mjesto u tome zauzima izbor dvanaestorice apostola. Evanđelja nas izvještavaju:

Izbor dvanaestorice

„Onih dana iziđe Isus na goru da se pomoli. I provede noć moleći se Bogu. Kad se razdanilo, dozva k sebi učenike te između njih izabra dvanaesticu, koje prozva apostolima: **Šimun**, koga prozva **Petrom**, i **Andriju**, brata njegova, i **Jakova**, i **Ivana**, i **Filipa**, i **Bartolomeja**, **Mateja**, i **Tomu**, i **Jakova Alfejeva**, i **Šimuna zvanog Revnitelj**, i **Judu Jakovljeva** i **Judu Išariotskoga**, koji posta izdajica /Lk6, 12-16).

Između mnogih učenika koji su išli za njim ili koje je pozvao, izabrao je dvanaesticu.

Dvanaestorica počivaju na temeljima starog Izraela, dvanaestorica patrijarha, iz koji je potekao stari Izrael. Sada se postavljaju **temelji za novi Narod Božji, za novi Izrael**. I evo opet dvanaestorice. Oni će biti u temelju onoga što nastaje, **Novi Izrael – Crkva Božja**. Može li se temelj promijeniti a da se zgrada ne sruši? **Bez apostola nema Crkve, bez njih nema novog naroda Božjeg**. I nitko ne može postaviti drugi temelj. No promotrimo pobliže odnos apostola i Crkve.

Dva vida

Da bismo to bolje uočili trebamo poblizhe promotriti **što je apostol**. Ovdje prvenstveno želimo istaći dva vida apostolskog poziva: **apostolstvo kao jedinstvena karizma, i apostolstvo kao služba i poslanje**. Apostolstvo kao jedinstvena karizma jest bitno u tome, što su apostoli privilegirani nosioci objave po Kristovom izabranju i po djelovanju Duha kojega su primili.

Tako da njihovom smrću prestaje Objava, ona za Crkvu svršava smrću posljednjeg apostola.

Ima još jedna stvar po kojoj je apostolstvo jedinstvena karizma: **apostoli su privilegirani svjedoci susreta s Uskrslim Gospodinom**. Njima se je očitovao živ treći dan nakon što je umro i to je bilo njihovo neposredno iskustvo, nedvojbeno sigurnost iz koje su izašli kao jedinstveni svjedoci za Isusa Krista živoga i uskrsnuloga.

Služba apostolstva

Apostolstvo kao **služba i poslanje** je nešto drugo. Isus sam prozvao ih je apostolima (Lk 6,13) želeći izraziti njihovu službu, njihovo poslanje (grč. 'apostelo' = šaljem = poslanik). Budući da njihovo poslanje seže do nakraj svijeta, da trebaju sve narode učiniti Isusovim učenicima, očito je da to oni sami ne mogu učiniti, već će to učiniti oni koji ih naslijede u apostolskoj službi.

Zato nam novozavjetni spisi i svjedoče da apostoli za svojega života postavljaju svoje nasljednike koji trebaju nastaviti njihovo poslanje.

Kad sada govorimo o apostolima kao temelju Crkve, **onda nakon ovoga treba reći da su oni temelj** (doista pravi istinski do te mjere da drugoga nitko ne može postaviti) upravo po svome apostolstvu ukoliko je ono **jedinstvena karizma i to neponovljiva i nenaslijediva**. To je onaj prvi slučaj o kojemu smo govorili. Kada je u pitanju Objava koja se je dogodila u Isusu Kristu, po njegovom životu, po onome što je činio i učio, kao i kad je u pitanju 'iskustvo Uskrsloga' tada tu Crkva isključivo o njima ovisi, trajno mora na njih upirati svoje oči.

DVANAEST APOSTOLA

Sasvim je druga situacija kad je u pitanju njihova **zadaca i poslanje**. Njihova zadaca traje do svršetka svijeta i **njihovo poslanje ostaje u Crkvi trajno prisutno kao zadatak kojega su primili od Gospodina**. **Po svojem poslanju apostoli trebaju obuhvatiti citav svijet i sve ljude, proširiti Crkvu u sve krajeve svijeta**. Tako usprkos njihove smrti apostolska služba ostaje. Ostaju i zadaci koje je Krist njima povjerio. Kako se nastavlja apostolska služba? **Da li ponovnim izborom apostola?**

Ne, već u poslušnosti prema apostolima kao izvornim svjedocima i navjestiteljima Gospodina. **Crkva to apostolsko poslanje dalje nosi u poslušnosti i vjernosti onome što su joj apostoli ostavili.** Cijela Crkva je poslana i to svoje poslanje živi u svakoj stanici svojega bića, u svakom svojem članu. Da bi Crkva to svoje apostolsko poslanje mogla vršiti treba se trajno otvarati Duhu kako bi bila vjerna apostolima i onome što su joj predali.

Dar Duha

Apostolicitet Crkve nije samo dar Duha po kojem je čuva da uvijek ostane vjerna apostolima, već je to i njezin trajni zadatak. Ona mora trajno prijanjati uz svjedočanstvo apostola koje su joj ostavili. Jer Crkva poznaje Gospodina jedino po svjedočanstvu apostola, za nju drugog puta nema. **Upravo na svjedočanstvu apostola temelji ona svoju vjeru u Isusa kao Krista i Gospodina. Na njihovoj vjeri temelji svoju vjeru u Isusovo uskrsnuće. I to vrijedi za sva vremena.**

Svjedočanstvo apostola je izvor i norma života Crkve, njezinog naviještanja, njezine vjere i njezinog djelovanja. Apostoli su u punom smislu te riječi ugrađeni u temelje Crkve. **Zato, koja Crkva ne gradi na apostolskom svjedočanstvu, na njihovoj vjeri, ne može biti prava Crkva.** Samo, apostolska Crkva može biti prava Crkva, to je čvrsti i nezaobilazni kriterij svake crkvenosti. Bez ove naslonjenosti na apostole gubi se i katolicitet Crkve, jer njezino biće više nije integralno, njezina vjera više nema šansu cjelovitosti.

Apostolski spisi

Ako je istina da bez apostoliciteta nema Crkve, onda to za Crkvu znači da svoje biće mora trajno ogledati u svjedočanstvu apostola. **Do toga svjedočanstva dolazi ona prvenstveno kroz novozavjetne apostolske spise koje su joj oni ostavili.** Preko njih shvaća ona i starozavjetne spise i čita ih u svjetlu ovog svjedočanstva apostola. **Novozavjetni spisi su stoga za Crkvu i njezin apostolicitet normativni, oni su pravilo i mjera njezine vjere i njezinog djelovanja.** Već se evanđelista Luka poziva na svjedočanstvo apostola. To želi sasvim jasno izraziti svojim uvodom u Evanđelje (Lk 1,1-4).

Privilegirano mjesto apostola ističe Luka i na početku svojih Djela apostolskih:

„**Prvu sam knjigu, Teofile,** sastavio o svemu što je Isus činio i učio do dana kad je uznesen, pošto je dao **upute apostolima** koje je izabrao po Duhu Svetomu. Njima se nakon svoje muke mnogim dokazima pokazao da je živ, četrdeset im se dana ukazivao i govorio o Kraljevstvu Božjem. (Dj 1,1-3).

Oni su primili „upute“, oni su privilegirani svjedoci četrdesetdnevnih njegovih ukazivanja. Ni njihovo apostolstvo ne da se razumjeti bez Duha Svetoga po kojem ih je Isusu izabrao, kako bi se onda apostolstvo Crkve moglo zamisliti bez Duha Svetoga. Zato su apostolski spisi za Crkvu i **njezin susret s Gospodinom**. Za vrijeme zasjedanja II Vat. sabora svaki se puta svečano unosila Biblija i u sabornoj se dvorani izlagala da na neki način „**predsjeđa**“ zborovanju kao sadržaj i pravilo vjere.

Usmena predaja

Osim zapisanog svjedočanstva apostola, **Crkva sa sobom kroz povijest nosi ono što nazivamo usmenom predajom**. Jer nije sve zapisano. Najprije se živjelo, a onda se pisalo. Spisi koje mi danas imamo nastaju u vremenskom razdoblju između 50 i 120 godine. Prije toga zajednica je imala žive apostole, njihovo naviještanje i to joj je bilo pravilo vjere. **Vidjeli smo u Lukinom opisu Prve Crkve da svjedočanstvo apostola zauzima središnje mjesto u životu prve zajednice**. Apostolicitet je bio osiguran prisustvom, pohađanjem ili održavanjem veze i apostola i zajednice.

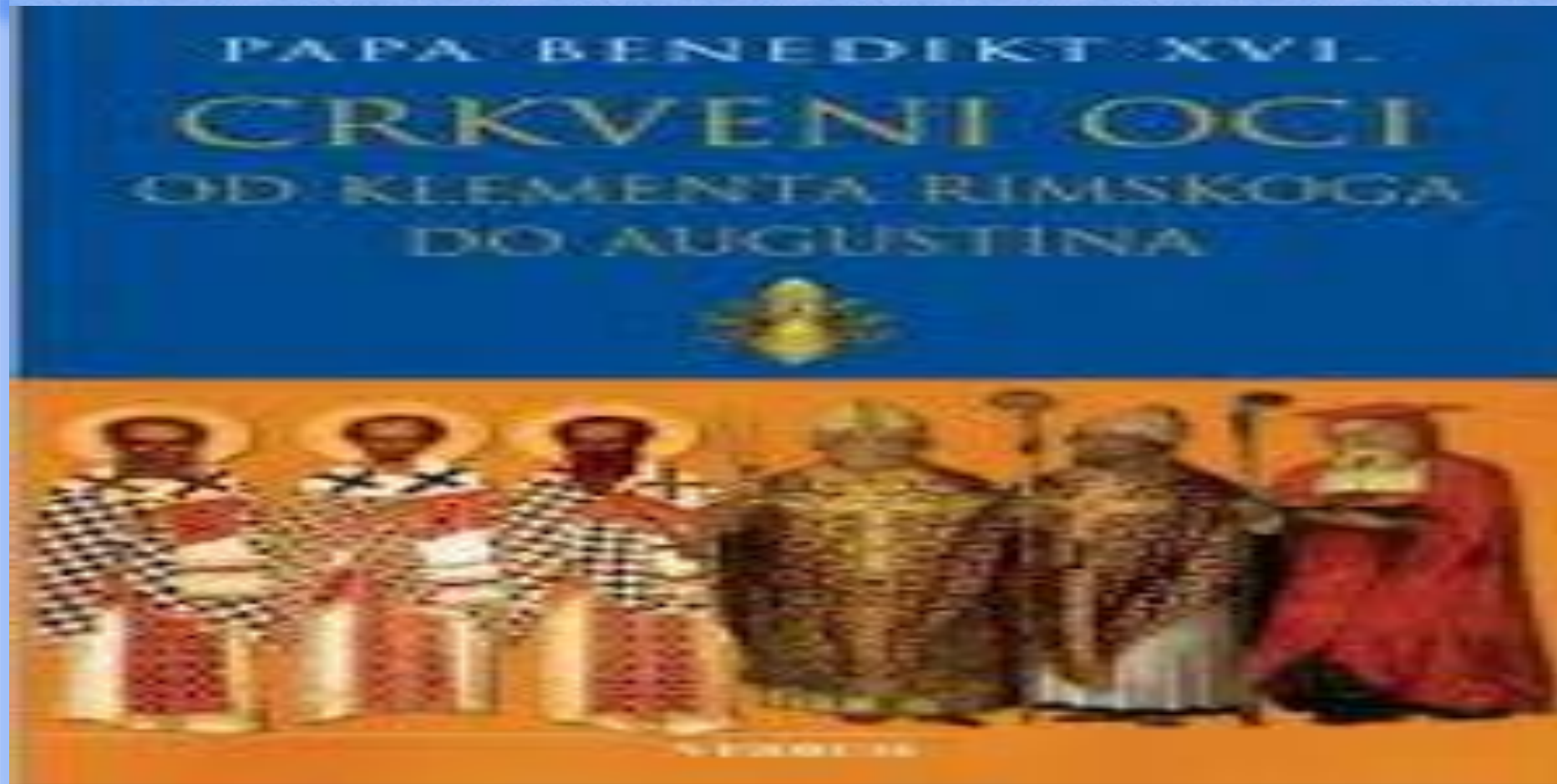
Kad apostoli umiru taj se apostolicitet može održati samo vjernošću njihovom naviještanju, i kao vanjski znak apostolskog legitimiteta: mogućnošću da se pokaže direktna veza pojedine zajednice s pojedinim apostolom. Tako u pojedinim Crkvama nastaju „liste“ sukcesije apostolske iz koje se vidi da na početku stoji apostol, zatim u kontinuitetu sijed biskupa do sadašnjeg trenutka. Taj kontinuitet sukcesije onda je za pojedinu zajednicu značio i legitimnost njezinog apostoliciteta. Ovo pokazuje i duboka svijest pojedine zajednice da bez apostoliciteta nema Crkve. I da je znak prepoznavanja prave Crkve.

Povijest pojma

Pojam „apostolska“ u smislu oznake za pravu Crkvu ima također svoju povijest. U novozavjetnim spisima ga u odnosu na Crkvu nigdje ne susrećemo. To je razumljivo, jer apostoli su živi i bez njih je tada Crkva nezamisliva. To nam jasno pokazuju Djela apostolska kao i sve poslanice Novoga Zavjeta. Usprkos toga što novozavjetni spisi ne upotrebljavaju pojam „apostolska“ u vezi s Crkvom, susrećemo ga već vrlo rano i u čestoj je upotrebi kod crkvenih Otaca.

Susrećemo ga najprije kod Ignacija Antiohijskog i to u njegovoj poslanici Trallcima kao i u mučeništvu Polikarpa. U to je doba izvorni i općeniti smisao izraza „apostolski“ znači biti u zajedništvu s apostolima Kristovim. U tom se smislu taj pojam upotrebljava do 16.st. Pokret reformacije učinio je da se izraz u svojem značenju preciznije formulira. Tako se apostolicitet Crkve promatra pod tri vida: **Crkva je Kristova apostolska s obzirom na:**

1. svoje utemeljenje
  2. svoju nauku koju je primila i koju naviješta
  3. jer u njoj trajno živi apostolska sukcesija (kontinuitet apostolskih nasljednika)
- Upravo ta tri vida apostoliciteta Crkve nastojali smo pokazati u ovom razmišljanju.

